

Prenumerata.

We Lwowie:

Miesięcz 1 k. 80 h. (90 ct.)
Kwart. 5 k. 40 h. (2 zł 70 ct.)
Półr. 10 k. 80 h. (5 zł 40 ct.)
Za przesyłanie do domu
40 h. (20 ct.) miesięcznie.

Na prowincji:

Mies. 2 k. 70 h. (1 zł 35 ct.)
Kwartalnie 8 k. (4 zł.)
Półrocznie 16 k. (8 zł.)

Za granicą:

Mies. 3 korony (1 zł. 50 ct.)

Numer we Lwowie 8 h. (4 ct.),
na prowincji 10 h (5 ct.),
na dworcach 12 h. (6 ct.).

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie, nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 7¹/₂ rano.

Ogłoszenia.

Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 h. (10 ct.)

Nadesłane: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 60 h. (30 ct.)

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne wiadomości po krawie jeden wiersz i korona (50 ct.)

Rękopisów nie zwraca się.

Właściciele: Henryk Rewakowicz i Spółka.

Rzymsko-katolickie:		Grecko-katolickie:		REDAKCJA, ADMINISTRACJA i EKSPEDYCJA przy ul. Chorążczyzna 1. 10. Telefonu Nr. 584.	Kalendarz myśliwski. Wolno polować na kozły (rogacze), zające, jarząbki, cietrzewie, głuszcze, koguty, kuropatwy, przepiórki, dzikie gołębie, dropie, pardwy, ptactwo wodne i błotne.	Wschód słońca o 6 g. 32 m. Zachód słońca o 4 g. 56 m. Barometr. 768 Deszcz.
Dziś:	Felicjana Biskupa.	Serhja M.				
Jutro:	Urszuli P. M.	Płahii M.				
Pojutrze:	A. 19 po Św. Korduli.	N. 18 po Sosz. Hł. 1.				

Wygaśnięcie prawa propinacji.

(II.) Najdonioślejszym, zasadniczym postanowieniem przedłożenia Wydziału krajowego jest zmiana stosunków, objęta zaprowadzeniem opłat szynkarskich z chwilą wygaśnięcia prawa propinacji. Przeszły bowiem istnieć w kraju szynki propinacyjne, ich miejsce zajmą szynki koncesyjne, prowadzone na mocy koncesji, udzielanych przez władze przemysłowe po myśli ustawy przemysłowej, względnie ustawy z dnia 23. czerwca 1881 Dz. pp. nr. 62 o handlu, wyszynku i drobnej sprzedaży napojów wysokokowych.

Konsekwencje tej zmiany są bardzo dodatnie. Dziś wolno dzierżawcy propinacji ustanawiać szynkarzy według upodobania, nie jest on co do liczby szynków wcale krępowany, a też i osoba szynkarza, jego kwalifikacja moralna nie jest bardzo brana w rachubę. Gdy wejdzie w zastosowanie ustawa przemysłowa, stosunki te powinny zmienić się na lepsze. Z jednej strony każe ustawa przy udzielaniu koncesji brać wzgląd na potrzeby lokalne, stosowność lokalu szynkowego i osobistą kwalifikację ubiegającego się o koncesję, z drugiej strony poddaje wykonywanie koncesji ścisłemu nadzorowi policyjnemu i pozwala na uzyskanie tylko jednej koncesji, żądając zarazem wykonywania jej z reguły osobiście.

Szynkarz propinacyjny jest dziś właściwie prywatnym funkcjonariuszem dzierżawcy propinacji, który go w każdej chwili może usunąć; skoro dzierżawca propinacji zawiadomi władzę polityczną o usunięciu szynkarza propinacyjnego, władza uważa go od tej chwili za szynkarza pokątnego i w danym razie postępuje z nim jako takim. Poddanie szynkarstwa ustawie przemysłowej usunie tę prywatną zawisłość i może się przyczynić do podniesienia całego zawodu szynkarskiego.

Stosunki po r. 1910 powinny się zatem tak ułożyć, że w kraju całym będą istnieć tylko szynki koncesyjne w miarę lokalnej potrzeby, a koncesjonariusze będą tworzyć stały zawód, niezawisły od żadnych prywatnych czynników, podległy tylko ingerencji i kontroli władz. Wówczas będzie też możliwa organizacja zawodowa, która niewątpliwie wywrze korzystny wpływ na skonsolidowanie się zawodu i podniesienie etycznego jego poziomu.

Gdyby jednak nie przestrzegano ściśle ustawy przemysłowej i chciano przepisy o przemyśle szynkarskim w sposób niezgodny z duchem ustawy interpretować, zachodziłaby obawa, że cały ten obraz, który wyżej nakreśliliśmy, mógłby się bardzo a bardzo zmienić i to niewątpliwie na gorsze. Ustawa przemysłowa przepisuje bowiem w § 19, że jedna i ta sama osoba może w jednej i tej samej miejscowości nabyć, wydzierżawić lub objąć w charakterze zastępcy tylko jedną koncesję na wykonywanie wyszynku i drobnej sprzedaży trunków spirytusowych, oraz na że wykonywanie przemysłu tego przez zastępcę albo dzierżawcę może władza przemysłowa pozwolić tylko z ważnych powodów.

Wyobrażamy sobie, że będą robione zakusy ze strony dzisiejszych, zwłaszcza generalnych dzierżawców propinacji, aby uprawiany dzisiaj system dzierżawienia całych olbrzymich okręgów propinacyjnych przemienić po r. 1910 na skomasowanie w swych rękach znaczniejszej liczby koncesji przemysłowych szynkarskich w celu wydzierżawienia ich za wysoką cenę lub wykonywania przez zastępcę. Może się to dziać tem bardziej, że dla Wydziału krajowego byłoby znacznie wygodniej mieć do czynienia z nieliczną garstką obo-

wiązanych do uiszczania opłaty szynkarskiej, którzy w terminie i pewnie płacili, aniżeli ze znacznie liczniejszą warstwą samych szynkarzy, z którymi nieraz przyjść może do zatargów o uiszczanie opłaty, a pobór i ściąganie będzie mozolniejsze i ryzykowniejsze.

Jeżeli jednak będzie możliwe i dopuści się do tego, że poszczególne jednostki połączą w swych rękach znaczniejszą liczbę koncesji szynkarskich a zwłaszcza w sąsiednich gminach, to zmartwychwstaną dawne propinacyjne okręgi dzierżawne, gdyż posiadacz koncesji będzie miał zupełnie w swej mocy i zawisłości cały zastęp szynkarzy, którzy tylko dzierżawcy lub zastępcy wykonywać będą nadane im koncesje. Wprawdzie osoba dzierżawcy i zastępcy podlega także zatwierdzeniu władzy przemysłowej, ale nie będzie tak trudno o nie się wystarać.

Nie będzie więc wykluczoną możliwością utworzenia całego nieprzerwanego okręgu przez nagromadzenie w jednych rękach koncesji szynkarskich i wskrzeszenia dzisiejszego monopolu propinacyjnego pod zmienioną nazwą i w zmienionej formie. Wyobrażamy sobie bowiem, że posiadacz koncesji szynkarskich nie tylko w tym celu będzie się starał o ich nagromadzenie w swych rękach, aby je za możliwie najwyższą cenę przeniósł na inne osoby czy to przez dzierżawę, czy to przez ustanowienie zastępcy, lecz bardziej jeszcze w tym celu, aby dzierżawców swych lub zastępców zobowiązać do wyłącznego pobierania napojów, a przede wszystkim wódki surowej i piwa z własnej gorzelnii i własnego browaru. Wytworzy się zatem może znowu łańcuch związanych z sobą zupełnie osób, gwarantujący pierwszej ręce monopoliczne stanowisko, jak przy dzisiejszym przywileju propinacyjnym.

Sejm galicyjski.

(36 posiedzenie II. sesji VIII. periodu).

Porządek dzienny wczorajszego, piątego z rzędu posiedzenia obejmował 29 spraw, przeważnie dotyczących się formalnego odesłania znanych wniosków do komisji oraz sprawozdań różnych komisji, które w pierwszej liczbie przekazano Wydziałowi kraj.

Petycje.

Złożone wczoraj do łaski marszałkowskiej petycje popierali: p. Bojko w sprawie polepszenia doli dozorców i dozorczyń w zakładach dla obłąkanych w Kulparkowie, p. Krempa o przyjęcie na fundusz krajowy kosztów szpitalnych w kwocie 168 k., których domagają się za leczenie w szpitalu Bartłomieja Szota od niezamożnej gminy Jaślan, p. ks. Pawlicki w sprawie subwencji krajowej na stworzenie kliniki psychiatrycznej w Krakowie. Tę ostatnią petycję wniósł Wydział lekarski wszechnicy Jagiellońskiej. P. Cieński popierał petycję Związku katol. o zmianę regulaminu dla sług.

Nowe wnioski.

Pp., Kramarczyk i Szwed zgłosili wniosek zdążający do ustanowienia w szkołach ludowych czteromiesięcznych ferji wakacyjnych, p. Szwed o udzielenie dodatku drożyznianego dla nauczycielstwa ludowego w pow. żywieckim, p. ks. Wilczkiewicz o zmianę regulaminu sług domowych, gospodarskich i lasowych, który jest przestarzałym, p. Stojakowski, aby umo-

wy w sprawie przeniesienia własności do 1.000 koron były zwolnione od opłat notarialnych, dalej, aby wynagrodzenie za podwoły obowiązywało nie tylko za przewożenie wojska, ale także zarmerji i urzędników, tudzież, aby podwoły wynajmowano wprost od właścicieli a nie za pośrednictwem spekulantów.

Interpelacje

wnieśli: p. Krempa w sprawie niewłaściwego udzielenia kredytu ze zbiorowej kasy sieroczej w Mielcu, p. Oleśnicki o nadużycia starostwa przy wyborach z V. kurji w pow. stanisławowskim, tłumackim itd., p. ks. Bohaczewski do Wydziału kraj. w sprawie nielegalnego postępowania zwierzności gminnej w Turze wielkiej, pow. Dolina, a do rządu w sprawie nielegalnego ściągnięcia podatku od Henr. Spisa w Suchodole, nielegalnego postępowania zarządcy kameralnego Rutkowskiego w Łopiance, dopełniających wyborów do rady pow. w Dolinie, wreszcie w sprawie szkód, wyrządzonych przez dziki w pow. doliniańskim.

Płace nauczycielskie.

Z porządku dziennego uzasadniał p. Małachowski wniosek o przedłożenie przez Wydział kraj. na najbliższej sesji sejmowej wniosku w sprawie uregulowania płac nauczycielstwa ludowego już w r. 1906, a p. Łazarski o bezwzględne uchwalenie dla nauczycieli pow. bialskiego nadzwyczajnej subwencji z powodu drożyzny w wysokości co najmniej 30% dotychczasowych płac. Wnioski odesłano do komisji szkolnej.

Szkoły... dla wszystkich gmin.

Poseł Stapiński wniósł polecenie Wydziałowi krajowemu opracowania projektu zaopatrzenia wszystkich gmin w kraju w stosowne budynki dla szkół ludowych, a to w przeciągu pięciu lat.

Projekt ten dałby się zrealizować przez zaciągnięcie stosownej pożyczki krajowej. P. Stapiński wniósł więc, aby Wydział krajowy przedłożył plan zaciągnięcia i amortyzacji takiej pożyczki Sejmowi na następną sesję.

Dla uzasadnienia zabrał głos p. Stapiński: Radujemy się szczerze — mówił mówca między innymi — z obrotu, jaki wzięła sprawa polepszenia płac nauczycielskich, tem bardziej, że pamiętamy, jak po ostatniem częściowem polepszeniu doli nauczycielstwa, padły w tym Sejmie słowa, że nie rychło znowu ta sprawa przyjdzie na porządek dzienny. Ta zmiana opinii z tej i tamtej strony Izby jest dla nas wskazówką, że niesłuchanie żywotna kwestja powiększenia płac nauczycielskich może się spodziewać rychłego urzeczywistnienia.

Zwracam jednak uwagę, że takie połowiczne załatwienie sprawy, łątanina z roku na rok więcej przynosi szkody, aniżeli pożytku. Bo najpierw odrywa nauczycielstwo od pracy, zmuszając je do ciągłego niepokojenia się i akcji dla zaparcia swoich postulatów, bo powtórnie pozbawia go sił, które szukać muszą chleba w innych zawodach, a szukałyby go chętnie w stanie pedagogicznym, gdyby wiedziały, że mogą się spodziewać na pewno lepszej w nim doli, a wreszcie takie połowiczne załatwienie polepszenia płac naraża całą organizację nauczycielstwa na szkodę, na przenosiny kosztowne z jednego miejsca na drugie itd. Z każdego przeto punktu widzenia takie załatwienie sprawy jest dla niej zawsze szkodliwe i spowodować powinno Sejm do corychlejszego uwzględnienia minimalnych żądań nauczycielskich.

Ale Sejm ma obowiązek z tą samą gorliwością i równorzędnie traktować sprawę uposażenia

gmin w budynki szkolne. Dzisiaj w 1157 gminach budynki szkolne nie czynią zadość najprymitywniejszym nawet wymogom. Są to chałupy wiejskie, zapadłe w ziemię, o małych oknach, bez światła i przewiewu, a w nich tłoczy się młodzież — czasami po 10 do 12 dzieci w jednej ławce! Gdzież w takich warunkach może być mowa o wydajności pracy nauczycielskiej, o postępie nauki. Wszakże nauczyciel nie ma możliwości kontrolowania pracy uczniów swoich, skoro zaledwie się może bokiem prześliznąć po zastawionej czasami ławkami izbie szkolnej aż do ostatniego miejsca. A dalej proszę uważać, że przy takim rozmieszczeniu, jakie jest w tych budynkach szkolnych, działalność narażona jest na utratę wzroku, na choroby piersiowe i zakaźne!

Pamiętajmy dalej, że po za i obok skarg na złe płace, nie mniej głośnie są skargi nauczycieli na fatalne pomieszczenie, uniemożliwiające wszelką pracę. Sam znam budynki szkolne, przed których oknami gnojówka zakaża powietrze, znam i takie, po których schodzi się na dół po schodach, jak do jakiej wilgotnej piwnicy.

Sprawa budynków szkolnych i z tego względu musi być prędko załatwiona, bo stawia całą prawodawczą działalność Sejmu w dziwnym świetle. Stworzono tu ustawę o przyczynianiu się Rady szkolnej kraj. do kosztów budynków szkolnych, a ustawa ta nie może być dotrzymana. Jest u nas 355 gmin, które opłaciły już przypadające na nie 120%, dały grunt nawet pod budynek, a słyszą od Rady szkolnej, że do budowy szkoły nawet w r. 1908 nie przyjdzie, bo Rada szkolna nie jest w możności uiścić części kosztów na nią przypadającej. Na 4,655.000 k. zaległości daje się wszystkiego 400.000 k. rocznie! Mówi się do gmin: spełnijcie swój obowiązek ustawowy, a będą szkoły — gmina spełni co do niej należy a szkoły niema. Tak postępować nie wolno, bo w ten sposób Sejm sam przeciwko sobie prowadzi akcję i sam siebie poniża. Musimy doprowadzić do tego, ażeby się stało zadość literze prawa!

Dalej nie można ścierpieć tego, aby gmina mając jasną ustawę w ręku, spotykała się z takimi niespodziankami, że ustawa swoją drogą a ty masz płacić wszystko na szkołę. W wielu wypadkach zmuszono gminy do zapłacenia wszystkich ustawą się nienależących kosztów budynku szkolnego, a to jest przecież bezprawie, to wyzysk popełniany na tych gminach, które się garną do oświaty. Jeżeli jest jaka gmina zapobiegliwa, to dzięki niedbalstwu Sejmu pakuje się na nią cały ciężar i przyprowadza się ją do ruiny budżetowej,

po to chyba, aby stanowiła odstraszący przykład dla innych, aby grzęzły dalej w ciemności.

Sprawa musi być uregulowana, albo trzeba skasować ustawę z r. 1894 i gminom wyperswadować, żeby się nie łudziły, bo nic nie dostaną. Tak jest — jeżeli nie doprowadzimy, aby faktyczny stan zgodny był ze stanem prawnym — to lepiej przeprowadzić redukcję ustawy. (Głosy: bardzo słusznie!)

My wcale nie uratujemy budżetu łataniną z roku na rok, ale owszem marnować będziemy w ten sposób fundusze. Raczej z planem iść naprzód i załatwić sprawę, zapchnąć ją na długi czas z porządku dziennego.

Dlatego mój wniosek idzie w tym kierunku, aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu zbadanie całego sfansowania tej sprawy — aby obliczywszy to wszystko, co ze stratą daje się obecnie w formie bezprocentowych pożyczek i co daje Rada szkolna, obrachował cały kapitał, przystąpił do budowy szkół, a potem pożyczkę spłacał tem, czem się teraz bez żadnego skutku łąta.

W ten sposób istotnie będzie można wybudować szkoły w całym kraju. Dziś jest 355 gmin, które zapłaciły wszystko, a nie mogą się doczekać szkoły. Na to potrzeba 4,655.000 k. — 571 gmin nie może przystąpić do budowy szkół, na co potrzeba 4.837.000 k. z krajowego funduszu — w 1158 gminach Rada szkolna uznała potrzebę nowych budynków szkolnych, na co potrzeba 6.645.000 k. Razem przeto całe zapotrzebowanie wyniesie 25.138.000 k. a w ten sposób wszystkie gminy przyszyby do budynków szkolnych. Gdyby jednak to było za dużo — to należy koniecznie uchwalić przynajmniej 10.000.000 k. na wybudowanie szkół już zorganizowanych (głosy: tak jest).

Zwracam wreszcie uwagę, zwłaszcza pp. posłów ruskich, na smutny fakt, że właśnie zachodnia Galicja jest najbardziej pokrzywdzona na punkcie budynków szkolnych. W powiecie podgórskim np. 37 szkół budowanych jest na cele szkolne a 35 są to zwykłe chałupy wiejskie, w wadowickim dziesięć budynków budowano na szkołę, a 40 to znów chałupy chłopskie. Myślny na zachodzie wczesniej garnąć się poczęli do oświaty, więc szkoły mieszczono, gdzie się na razie dało, a dziś ten stan prowizoryczny zostawiono na stałe. (p. Bojko: tak jest).

Ze względu na nagłość sprawy zanoszę wreszcie apel do komisji szkolnej, aby ją nagłaco traktowała (okłaski).

Wniosek uchwalono odesłać do komisji szkolnej.

Nieprawidłowości podatkowe.

Ks. Szponder uzasadniał wniosek, wzywający rząd do wydania rozporządzenia dla władz skarbowych, żeby przeciw stronom po wykazaniu się przez niego kwitem z zapłacenia podatku nie stosowały środków prawnych celem zmuszenia ich do powtórnego płacenia podatku aż do urzędowego zbadania, czy ten podatek został w istocie zapłacony, czy nie. Wnioskiem tym zajmie się komisja podatkowa.

Reforma wyborcza.

Dłuższe przemówienie poświęcił p. Oleśnicki swoim wnioskowi o zmianę ordynacji wyborczej. Pierwsza zmiana § 16 ustawy gminnej zdążyła do tego, aby każdy członek gminy, opłacający co najmniej szóstą część całej sumy podatków bezpośrednich w gminie do opłaty przypisanych, jak również każdy właściciel przydzielonej do gminy posiadłości tabularnej, stanowiącej odrębne ciało tabularne, a nie utworzonej z własności tabularnej na mocy ustawy o włościach rentowych, od której roczny podatek wynosi co najmniej sumę 50 k., miał prawo być bez wyboru członkiem Rady gminnej.

Druga zmiana tyczy § 8 ordynacji wyborczej powiatowej, a opiewa:

„Prawo wyboru członków Rady powiat. w kurji gmin wiejskich mają także obywatele, którzy posiadają w powiecie majątki ziemskie tabularne i opłacają roczną sumę nie mniejszą, niż 50 k. a nie dosięgają 200 kor. podatków bezpośrednich, o ile posiadłość ich nie została utworzoną z własności tabularnej na mocy ustawy o włościach rentowych”.

Ostatni wniosek w sprawie zmiany § 14. sejmowej ordynacji wyborczej żąda, aby właściciele posiadłości tabularnej do związku gminy nie należące, od której roczny podatek wynosi co najmniej 50 k., a nie dosięga pełnej sumy 200 kor., mieli z uwzględnieniem postanowień ustawy z 20. września 1866, o ile posiadłość ich nie została utworzona z własności tabularnej, jako wyborcy udział w wyborze posła z gmin wiejskich tego okręgu wyborczego, w którym posiadłość ta leży. Wniosek powyższe odesłano do komisji prawniczej.

Seminarjum żeńskie.

Wniosek p. Schätzla wykazujący, że dla wschodniej Galicji istnieje jedyne seminarjum we Lwowie, które dla mniej zamożnych zamiejscowych uczennic jest niedostępne, żąda, aby rząd jak najrychlej przystąpił do założenia seminarjum nau-

Petko Todorow.

8)

WESELE SŁONKA

Baśń fantastyczna

przełożyła z bułgarskiego

Józefa z Zagórowskich Anc.

(Ciąg dalszy.)

...Wiosna! — radosne pieśni, wielobarwne kwiaty, gwary tajemnicze. Czy to po raz pierwszy po trawiastych łąkach rozchodzą się te pienia, czy to po raz pierwszy kwitnące kwiaty ozdabiają pierś Bałkanu, czy po raz pierwszy wawoży i rozłogi gwarzą i szepczą? Każdego roku, gdy wypędzone jesienią ptaszki wracają napowrót i zanuć swe świągotliwe pieśni, każdego roku, gdy zaipy śnieżne stają od promieni słońca i rozkwitną te barwne kwiaty, każdego roku też same pienia, też same kwiaty, ta sama lekliwa wiosna!... Zgodnym akordem od wieków dnie po dniach płyną a z niemi razem radości i piękność, westchnienia i przysięgi i wszystko tak będzie płynęło po wieki wieków.

Te tajemnicze gwary, które jak stłumiona nuta drgają naokół, te pociągające uśmiechy i barwne kwiaty, które jak fale morskie przelewają się tam i napowrót — stroskane tęsknoty po nad starymi korzeniami, na których kwitły zeszłoroczne kwiaty, drżały też same uśmiechy!... A gdy powieje mroźny wiatr dunajski, wszystko się pochyli, po urwistych brzegach, ukwieconych najciudniejszym

kwieciami, pokaże się goła ziemia i glina i wszystko w milczeniu tęsknić będzie do nowej wiosny.

I ona powróci!...

Zamilkł świągot ptactwa, ukwiecone drzewa przerwały taniec, potoki przycichły na wymuliskach, wszystko, jak przed prawdziwą napaścią, podejrzliwie się skryło. Ej! nad Bałkanem szaleje wichur, dziko potrząsł drzewami i gałęziami i jak przedczesna zima zniszczył i otrząsł kwiaty. To wichur, uderzając w pnie okwiecone, sprawia jakby zamieć śnieżną, to pokrywa ziemię płatkami białymi, jakby śnieżynkami...

Tak to i dzielny młodzian, gdy z rozwiniętymi, jak te kwiaty, marzeniami, rzuci się śmiało w wir życia a od pierwszego z niem zetknięcia, zwątpienie jak robak „gryzie mu się w serce, staje zgnębiony wśród drogi, opuści ręce, niewiadomo, skąd wichur go porwie, strząśnie kwiat jego wypieszczonych marzeń a on się pochyli, jak trawa zwarzona szronem. I zdaje mu się, że wszystko się skończyło dla niego na tym świecie, obrzydły mu i siła i młodość i piękność i przestrzeń; lecz zaledwie burza przeminie, zaledwie zablizną się w jego sercu głębokie rany, powraca on do równo wagi umysłu i w miejsce utraconych kwiatów, spokojnie dojrzewają owoce, on bierze się serdecznie do pracy, która zagłusza w nim ciężkie myśli i zwątpienia...

Przy pierwszym świtanu, jednocześnie z najranniejszym wieśniakiem, wstał Słonko. opłukał lica w szmaragdowych falach Morza Czarnego,

rozwiązał rumiane obłoki po równinach Dobrudzy i ranim koguty zatrzepały skrzydłami, on powolnie rozgarnia miękkie zorzone mgły z wierzchołków i przepaści Średniej-Góry, uśmiecha się wesoło, zagląda w ciemne Zagórze, spojrzy na równiny rumuńskie, jakby się zastanawiał, co mu jeszcze pozostaje do czynienia! — Czyż wielki mistrz może uważać kiedykolwiek swe dzieło za ukończone? Tutaj niewinny pączek rozwinię, tam listek wyrówna, jakby się bawił, to znów pod znojem jego wielkiej myśli dojrzewają wokoło złociste niwy, jak morze falujące wyrastają na równinach i stokach gór puszyste łąki; otulony w jedwabiste fałdy swych ciemnych lasów, wznosi się po nad niemi Bałkan wielki i dumny, jakby on sam jeden posiadał tajemne znaczenie wiecznego żywota.

Tajemne znaczenie...

Słońce kieruje porządkiem dni, po białych świątecznych szatach, rozłożyste drzewa pokryły się zielenią i tam, gdzie niedawno uśmiechało się delikatne kwiecie, teraz się zawiązuje i dojrzewa ukryty w liściach soczysty owoc.

Po chóralnych pieśniach i wdzięcznym świągotcie, ptaszki się rozprószyły naokoło, dzieląc się parkami, aby w gniazdkach wysiadać pisklęta. Nastają ciche dnie spokojnej pracy. Do wczoraj kosiarze machali długimi kosami po łąkach, z wieczora zaledwie zdążyli ułożyć siano w kopce, a dziś od świtu chłopcy i dziewczęta, męży i niewiasty zwijają się rażno po niwach w długich szeregach.

(C. d. n.)

„MERKUR“ poleca znakomite francuskie **KONIAKI** ul. Kilińskiego obok Kawiarni wiedeńskiej.

czyielskiego żeńskiego w Brzeżanach. W braku publicznego seminarjum istnieje już wprawdzie w Brzeżanach prywatne seminarjum, ale dla braku środków materialnych nie może się ono dłużej o własnych siłach utrzymać. Wniosek przekazano komisji szkolnej.

Ulgi pocztowe.

Uchwalono następnie wniosek komisji prawniczej z wezwaniem do rządu, aby w drodze ustawodawczej spowodował uzupełnienie ustawy o bezpłatnym używaniu zakładów pocztowych w tym kierunku, ażeby także urząd gminnym i duchownym wszystkich stopni hierarchii przysługiwało uwolnienie od należności rekomendacyjnych w wypadkach, uznanych przez te urzędy za konieczne w swoich korespondencjach.

Różne sprawozdania.

Załatwiono następnie cały szereg sprawozdań komisyjnych przeważnie bez dyskusji. Przy sprawozdaniu o prośbie gminy Mikołajów, aby tam utworzono starostwo, była dłuższa dyskusja, w której p. Stapiński postawił wniosek, aby Wydział kraj. rozpatrując powyższą sprawę, opracował plan i przyszedł z wnioskiem, w których miejscowości kraju należy kreować nowe starostwa. Pod tym względem jesteśmy także bardzo upośledzeni przez rząd centralny. Wniosek p. Stapińskiego nie uzyskał w głosowaniu dostatecznego poparcia. Uchwalono natomiast, aby Wydział kraj. zastanowił się nadtem, czy kreować starostwo w Mikołajowie czy w Szczercu.

Również do Wydziału kraj. odesłano cały szereg petycji Wydziałów powiatowych o budowę, regulację lub rekonstrukcję dróg. Przyjęto dalej do wiadomości i odesłano do Wydziału kraj. sprawozdanie komisji kolejowej petycji miasta Brzozowa o budowę kolei Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów lub Iwonicz, jak również kilka petycji osobistych lub stowarzyszeń o subwencję.

Taki sam los spotkał i petycje kilku gmin o przydzielenie do innych okręgów sądowych.

Jeszcze wnioski.

Po wyczerpaniu porządku dziennego wpłynęły trzy nowe wnioski: P. Kazim. Lubomirskiego o udzielenie dodatku drożyznianego nauczycielom pow. myślenickiego i zbadania przez Wydział kraj., czy nie dałoby się założyć krajowego towarzystwa konsumcyjnego dla nauczycieli ludowych z siedzibą we Lwowie; p. Krempe o założenie państwowej szkoły średniej w Tarnobrzegu i p. Korola o otworzenie ruskiego gimnazjum w Samborze.

Na tem posiedzenie zamknięto, następne w sobotę o g. 10. rano.

KRONIKA.

Zapomniana rocznica. Dnia 13. października br. upłynęła setna rocznica urodzin Stefana Garczyńskiego, zwanego ogólnie w historii literatury „poetą filozoficznym”, autora pięknych „Sonetów wojennych”, „Wspomnień”, „Dzieł Wacława” i innych utworów. Garczyński urodził się 13. października 1805. r. w Koszowie pod Kaliszem, wychowywał się zaś, po wczesnej stracie rodziców, w Lubostroniu, w domu Fryderyka hr. Skórzewskiego, ożenionego z siostrą poety, Antoniną. Gimnazjum kończył w Bydgoszczy i Trzemesznie, poczem kształcił się w liceum warszawskim, będącym wówczas pod kierownictwem znakomitego lingwisty Samuela Bogumiła Lindego. Po ukończeniu tych studiów udał się do Berlina, gdzie słuchał wykładów przedewszystkiem Hegla, oraz prawnych i historycznych. W r. 1829. poznał się w Berlinie z Mickiewiczem, który poezje Garczyńskiego wysoko cenił. W r. 1830. wraz z Mickiewiczem i Odyńcem bawił w Rzymie, skąd udał się do Warszawy, poczem do Drezna, gdzie znów spotkał się z Mickiewiczem i Odyńcem. Z Drezna musiał wyjechać z polecenia lekarzy na Południe z powodu nurtujących go suchot. Dnia 20. września 1853. r., w dwudziestym dziewiątym roku życia zmarł w Awinionie na rękę Klaudyny Połockiej i Mickiewicza.

Piękna ta postać w literaturze naszej nie doczekała się niestety dotąd wyczerpującego, sumiennego studjum.

Czy powarjowali? W nr. 42 „Rolnika” znajdujemy uchwały komitetu galicyjskiego Towarzystwa

gospodarskiego w sprawie ograniczenia wychodźstwa ludu. Uchwały te domagają się wprowadzenia całego szeregu sztykan paszportowych i innych, celem utrudnienia emigracji zarobkowej, a jako prawdziwe ciosy przytoczyć należy uchwałę, wzywającą władze „aby się starały zapomocą odpowiednich przedstawicieli przeciwdziałać wychodźstwu, tam gdzie uprawnione interesy na tem cierpią i gdzie ono nie wynika z rzeczywistej potrzeby, lecz wywołane jest tylko manją zwiedzenia obcych krajów i pogonią za nowymi przygodami”.

Dowiadujemy się, jak zauważa „Naprzód” rzecz całą nowymi.

A więc nie nasi jaśnie oświeceni wielmoże, lecz robotnik rękodzielnicy szuka awantu i przygód za granicą, rozbił się po Rivierach, Ostendach; wyciera wszystkie kąty szufler w Monaco, Paryżu i gdzieindziej, włóczy się po rozmaitych „badach”, jedzie z wiosną na wielką paryską „grand prix”, nabiera „smartu” w zachodnich dzielnicach Londynu, emaluje wszechświatowe kokoty na wielkich giełdach „miłości” nowożytnych Babilonów — nie kto inny, jeno nasz chłopiec, robotnik rolny. Zbyt wiele „honoru” czynią obszarnicy proletariatu rolnemu tą „manją”, by jej nie traktować inaczej, jak tylko z humorem.

We Lwowie.

— **Wieczór Kościuszkowski** urządza Tow. gim. „Sokół IV.” w niedzielę 22. bm. w sali gimnastycznej szkoły męskiej wydz. im. św. Antoniego (ul. Głowińskiego 10). Program: Przemówienie; Pieśni narodowe — odśpiewa chór Towarz. śpiew. „Echo”; Utwory muzyczne odegra kółko tamburzystów „Aria”; Woltyże na koźle wykonają członkowie „Sokoła IV.”; Niewiadomski: „Pieśni”, Rubinstein: „Noc” — odśpiewa pna Janina Di-Doi, przy akomp. na fort. p. Aleks. Dąbrowskiej; Deklamację wygłosi p. Piotr Har- tel; Kurpiński „Polonez”, Wroński: „Moje marzenie”, odegra na skrzypcach druh Stefan Pańków; Moniuszko: „Polonez”, Gail: „Gdybym był młodszy”, odśpiewa druh Wiktor Borecki; Ujejski: „Pogrzeb Kościuski”, wygłosi pna Jadwiga Kościukówna, art. dram. teatru miejskiego; Piramidy trójkowe, wykonają członkowie „Sokoła IV.” Mandolinisci odegrają „Wieniec polskich pieśni”. Początek o g. 7 wieczorem. Wstęp wolny tylko za zaproszeniami. — **Mundur sokoli.** Zaproszenia wydaje kancelarja „Sokoła IV.” od 7 do 8 wieczór.

— **Poranek artystyczny.** W niedzielę 22. bm. urządza komitet pań pod przewodnictwem p. Władysławy Ochenkowskiej w teatrze miejskim „Poranek artystyczny” o g. 12 w południe. Cały dochód przeznaczony na domek sierót pod wezwaniem Panny Marii, założony przed rokiem przy ul. Gródeckiej 1. 2. W małym tym ubogim domku znalazło przytułek wychowanie 30 sierotek-dziewczynek, zaniebanych, opuszczonych, a zbieranych po zaułkach i suterenach miasta naszego. Niezawodnie sam cel ściąganie tłumy publiczności do teatru. Program poranku będzie też silną atrakcją, złożą się nań najlepsze siły artystów dramatu, orkiestra teatru, amatorowie i amatorki. Rozpocznie orkiestra odegraniem gawoty, potem akt I. „Romantyczny” Rostanda, następnie deklamować będzie p. Ewa Zawiejska, córka pni Konopnickiej, grać będzie na fortepianie młodzianka wirtuozka p. Zofja Obułowicz, pna Maryla Daisenberga odśpiewa szereg pieśni, w końcu wystąpi pierwszy raz skrzypek nieznanu u nas p. Wacław Kochański, laureat konserwatorium petersburskiego. Akompanjament objął p. Stan. Głowacki.

Bilety do nabycia u p. Wł. Ochenkowskiej ulica Słowackiego l. 18 codziennie od g. 10—12, zaś od piątku w kasie teatru miejskiego; ceny dramatu.

— **Towarzystwo lit. im. A. Mickiewicza** — pismo lwowski korespondent „Dziennika Poznańskiego” — upoważnia mię do oświadczenia urbi et orbi, że nie jest rozbite, wbrew wszystkim pogłoskom, rozsiewanym przez swych przeciwników, a także, niestety, nieogłędnie i przez swych przyjaciół. Obecny wydział musiał jednak przedewszystkiem przystąpić do osuszenia bagna finansowego, w jakim je pozostawił zarząd dawniejszy; liczba członków rośnie wciąż, składki wpływają obficie; niebawem ukaże się nowy zeszyt jego wydawnictwa, tj. „Pamiętnika literackiego”. Treść tego zeszytu zapowiada się bardzo okazale i obficie. Obok innych cennych rozpraw i szkiców powieści, obszerny artykuł naukowy pióra prof. Kryńskiego z Warszawy, poświęcony jubileuszowi honorowego członka Towarzystwa prof. dr. Władysława Nehringa. Nadto, zapewne już w tym zeszycie, pojawi się grun-

towna i wyczerpująca krytyka naukowa znanego dzieła prof. Tretiaka o Słowackim, krok w krok kontrolująca wyniki jego badań, krytyka napisana przez dr. Wiktora Hahna, członka Towarzystwa Przyjaciół nauk poznańskiego.

W tarnowskim oddziale tegoż Towarzystwa odbyło się onegdaj dość liczne zebranie członków, w którym przybyły ze Lwowa prezes Tow. dr. Ger- man — jak nam donosi nasz korespondent tarnowski — informował obecnych o przesileniu Tow., spowodowanem znanymi konsekwencjami uchwały protestującej przeciw krokowi Akademii umiejętności. Obecny wydział lwowski Tow. dąży do złagodzenia naprężonych stosunków, celem umożliwienia dalszego harmonijnego współdziałania wszystkich naukowych sił literackich. Sposobność się ku temu nadarzy z pewnością na zapowiedzianym na 27. grudnia br. zjeździe rejowskim. Wydział tarnowski Koła przyjął powyższe wyjaśnienia do wiadomości bez żadnej nad tą sprawą dyskusji. W dalszym ciągu posiedzenia zachęcał prezes Koła do solidaryzowania się z naukowymi dążnościami Tow. Jednakowoż z ożywionej dyskusji nad tą sprawą okazało się, że oddział tarnowski, jako jedyne tego rodzaju Towarzystwo na dość jałowym gruncie miejscowym, nie może się tak specjalizować, ma raczej zadanie ogólnokulturalne, być ogniwem łańcucha, łączącego prowincję z umysłowym życiem Europy.

— **O powszechne prawo wyborcze.** Marszałek krajowy i namiestnik oświadczyli, że delegacja partii socjalno-demokratycznej, złożona z przedstawicieli wszystkich większych miast galicyjskich, która ma przedłożyć memoriał w sprawie powszechnego, równego i tajnego prawa głosowania, zostanie przez nich przyjętą w poniedziałek. Godzina przyjęcia zostanie oznaczona później.

— **Odezwa do mieszkańców Lwowa.** Komitet partii soc.-dem. wydał odezwę do mieszkańców Lwowa, która domaga się, by w poniedziałek 23. bm. zamilkła wszelka praca, by stanęły wszystkie fabryki, warsztaty, pracownie, ruch kołowy i tramwajowy, by sklepy pozamykano, służbę i dozorców domu uwolniono — gdyż dzień ten „będzie wielką i spokojną manifestacją o prawa obywatelskie”. Manifestacja ta w sprawie powszechnych wyborów sejmowych — jak już donosiliśmy — odbędzie się przed Sejmem.

W sprawie tej demonstracji odbędzie się w sobotę w różnych stronach miasta 15 poufnych zgromadzeń ludowych. Żydowska partja socjalistyczna urządza osobno 6 zgromadzeń poufnych a nadto w niedzielę 22. bm. urządza zgromadzenie żydowskich socjalistów w lokalu ul. Objazd 1. 6.

— **Sprawa propinacyjna.** Dziś o godz. 10 rano odbędzie się konferencja w sprawie wynagrodzenia miast za skasowanie prawa propinacji. W konferencji wezmą udział: prezydium komisji budżetowej, delegacja posłów miejskich i delegaci wybrani przez niedawno odbyty zjazd burmistrzów miast.

— **Kupno kamienicy Sobieskich.** Magistrat na wczorajszym posiedzeniu uchwalił jednogłośnie i bez dyskusji przystąpić do zakupu kamienicy Sobieskich w Rynku. Sprawa przyjdzie na przyszły czwartek na porządek dzienny Rady miejskiej tak, że kupno w tych już dniach dojdzie ostatecznie do skutku, mimo najrozmaitszych zakulisowych intryg.

— **Dla miejskiej galerji sztuki.** Z upoważnienia ministerstwa oświaty namiestnik oddał do dyspozycji prezydenta miasta, celem wystawienia i przechowania w miejskiej galerji sztuki dwa obrazy, zakupione p.zez ministerstwo na wystawie jubil. Towarz. sztuk pięknych w Krakowie w r. 1904, a mianowicie: Wojciecha Weissa: „Portret” i Włodzimierza Tetmajera „Taniec”, z zastrzeżeniem praw własności tych obrazów na rzecz ministerstwa wyznań i oświaty. Mają one być ubezpieczone od ognia w wysokości ich ceny kupna, która wynosiła za obraz Weissa 1000 kor. a za obraz Tetmajera 1.600 k. Obrazy te nadeszły już do Lwowa. Wobec napływających ciągle obrazów miejska galerja sztuki będzie wnet urządzoną i otwartą.

— **Sekcja III.** Rady miejskiej obradowała nad sprawą czyszczenia miasta i powzięła rezolucję, by urząd budowniczy przedłożył plan ulepszenia sposobu czyszczenia miasta wraz z kosztorysem. W sprawie dróg i bruków uchwalono dołożyć starań, by nie skreślano preliminarza na te cele kredytu. Dr. Staneckiemu, który w miejskiej realności „Sikorówka” (obok koszar żandarmerji) założył fabrykę akumulatorów, pozwolono na ustawienie 6 masztów, celem przeprowadzenia przewodów do dostarczenia siły elektry-

Papiery listowe i koperty

wyrobu
jedynej w kraju

S. W. Niemojowskiego we Lwowie

na wszędzie do nabycia

fabryki

Proszę przekonać się, że wyroby Niemojowskiego nie ustępują
wyrabem obcy. Prawdziwe tylko z marki Niemojowskiego.

cznej z zakładu elektrycznego do fabryki akumulatorów.

— **Do 3.000** z pewnością dojdzie w tym roku szkolnym akademickim liczba słuchaczy na uniwersytecie naszym, który w ten sposób stanie w rządzie najliczniejszych wyższych zakładów naukowych w państwie. Już teraz wpisało się 2.458 słuchaczy przy pierwszych, normalnych wpisach. Jeśli się zaś doda jeszcze tych, którzy będą się starali o pozwolenie spóźnionego wpisu, otrzyma się niewątpliwie cyfrę, jeśli nie przekraczającą trzecią tysięczną, to w każdym razie bardzo jej bliską. Wzrost ten uwydatnia się najlepiej w zestawieniu poszczególnych cyfr obecnych z danymi statystycznymi z ubiegłego letniego półroczka. Wówczas na wydział prawa uczęszczało 1321 słuchaczy, obecnie jest już ich zapisanych 1344 (w tem 18 nadzwyczajnych i 11 hospitantów rachunkowości). Na wydział filozoficzny tego roku również napływ jest silny, stałe wzrastający, zapisało się 883 słuchaczy obojga płci, w tem 134 kobiet, z których 38 posiada matry gimnazjalne. Zaznaczyć tu także wypada liczbę męczyzn słuchaczy nadzwyczajnych: 49, rekrutujących się przeważnie z lwowskiego nauczycielstwa ludowego. W ubiegłym półroczu uczęszczało na ten wydział 719 słuchaczy, w tem 145 kobiet. Na medycynę wpisało się obecnie 131, przedtem było 99, wreszcie blisko 600 było w zeszłym półroczu słuchaczy teologii, na którą wpisów jeszcze nie skończono, a już zgłosiło się 100. Zeszłoroczne cyfry nabiorą właściwej swojej wartości dopiero w zestawieniu ich z ukończonym obliczeniem kompletnych wpisów na uniwersytet, gdyż, jak wiadomo, można jeszcze do 1. grudnia wnosić podania do senatu akademickiego o zezwolenie na dokonanie spóźnionego wpisu.

— **Wpisy uczniów** do klasy IV. wydziałowej, która z dniem 1. listopada br. zostanie otwarta w szkole wydziałowej żeń. im. św. Anny, odbędą się w kancelarii wymienionej szkoły 23. i 24. bm. w godzinach przedpołudniowych.

— **Czytelnię dla uczniów** utworzono przed kilku dniami w gimnazjum Franciszka Józefa, za wiedzą i zezwoleniem dyrektora i grona nauczycielskiego. Otwartą jest ona przez 4 dni w tygodniu w dwu wieczornych godzinach (5—7) i obejmuje czytelnię czasopism naukowych, tudzież kilku pism codziennych. Z czytelni korzystać mogą tylko uczniowie trzech klas najwyższych, którzy do zawiadywania czytelnią wybrali sobie osobny zarząd. Członkowie tego zarządu ukonstytuowali się w sposób powszechnie przyjęty i pełnią kolejno dyżury w lokalu czytelni, tj. w jednej z klas, na ten cel przez dyrekcję wyznaczonych. Prócz tego osobny nadzór spoczywa w ręku kilku profesorów, odbywających również dyżury. Czytelnia ta jest z rządu drugą w kraju (pierwsza istnieje już od kilku lat w Tarnowie) z pewnością jednak nie ostatnią, gdyż z podobną myślą nosi się Koło Tow. nauczycieli szkół wyższych w Kołomyi już od dawna, a także inne gimnazja zamierzają u siebie wprowadzić tę bardzo pożyteczną innowację.

— **Konkurs na jedno stypendjum o rocznych 600 kor.** z fundacji Sp. dr. Karola Lingera dla ucznia wydziału lekarskiego na wszechnicy wiedeńskiej — rozpisal magistrat lwowski. Uprawnionymi do ubiegania się o to stypendjum są synowie: a) byłych lub obecnie funkcjonujących radnych miasta Lwowa, b) byłych lub obecnie urzędujących radców magistratu m. Lwowa, wreszcie c) osób do gminy m. Lwowa przynależnych. Kandydaci winni podania swe wykazujące dowodnie, że petent odpowiada jednemu z wymogów wyżej wymienionych, zaopatrzone metryką urodzenia, świadectwem ubóstwa, świadectwami szkolnymi i poświadczaniem dziekanatu fakultetu medycznego we Wiedniu stwierdzającym, że proszący na wydział pomieniony uczęszcza, wnieść do magistratu lwowskiego do 20. listopada br. Otrzymujący to stypendjum, obowiązany będzie po ukończeniu i osiągnięciu doktoratu osiąść we Lwowie i przez pięć lat ordynować bezpłatnie w szpitalu sióstr Miłosierdzia.

— **Przy wyborach** z trzeciej kurji do komisji podatku zarobkowego wybrani zostali członkami pp.: Aleks. Lewicki, Stef. Krzyszkowski i Wikt. Chajes; zastępcą zaś członka p. Herm. Heinbach.

— **Mięsa z prowincji** dowieziono onegdaj 1.812 kilogramów, mimo częściciwego święta żydowskiego. Zakontraktowanych dostawców mięsa z prowincji ma gmina już 23; nowi otrzymują stanowisko tylko na ul. Ścieżkowej, gdyż plac Strzelecki jest już obsadzony dostatecznie.

— **Tani opał we Lwowie.** Magistrat ogłasza: Komisja zarządzająca miejskim tanim opałem, powzię-

ła następujące uchwały: 1) podwyższyć z dniem 16 bm. cenę węgla za cetnar cłowy (50 kg.) z kwoty 1 kor. 8 gr. na 1 kor. 10 gr., a to ze względu, że tak zarządy kopalń jak i przedsiębiorcy prywatni sprzedają węgla cenę podwyższyli. Ceny drzewa rąbanego pozostają dotychczasowe tj. 96 gr. (48 ct.) za cetnar cłowy (50 kg.); 2) zezwolić na zamawianie dostawy drzewa rąbanego jednak najwyżej 10 cetnarów, zaś zamawianie węgla niema żadnego ograniczenia. Zamawiać można kartką korespondencyjną wprost w zarządzie miejskiego taniego opału, dworzec czerniowiecki we Lwowie, lub w komisariatach dzielnic. Celem zapobieżenia nadużyciom przy dostawie miejskiego taniego opału zwraca się uwagę kupujących, że cetnar węgla (50 kg) w plombowanym worku ma być pół metra wysoki, zaś na cetnar drzewa (50 kg.) idą dwa pełne nieplombowane worki. Rozwoziciel obowiązany jest całą ilość kupionych worków znieść do piwnicy lub komórki i dopiero po przeliczeniu tam pełnych worków, ma węgiel lub drzewo wysypać. Przy przestrzeganiu powyższych wskazówek, nadużycia przy dostawie miejskiego taniego opału powinny ustać lub będą co najmniej znacznie utrudnione.

— **Dostawy krajowe.** Wydział kraj. wygotował co do dostaw dla urzędów autonomicznych regulatyw, który rozesłany zostanie do rad powiatowych, 30 miast i 137 miasteczek.

— **Koniec strajku introligatorów.** Onegdaj około godz. 2 popoł. przyszło do ugody między delegatami majstrów a robotników. Majstrowie zgodzili się na minimum płacy dla robotników 13 kor., dla robotnic zaś 6 kor.

Nadto podwyższono każdej kategorii robotników o 2 kor. tygodniowo, robotnikom zaś 1 kor. i 30 proc. podwyższenia za roboty w godzinach pozaroboczych, a 50 proc. w dni świąteczne.

— **Głos rozpaczy** odezwał się znowu z ulicy Krótkiej, na której panują okropne nieporządki. Ze strony gminy jest to do niedarowania lekceważenie ludzi, którzy płacą te same podatki i ponoszą wszystkie ciężary, nie mają ani kanału, ani chodnika, ani światła. Mieszkańcy tej ulicy zanoszą prośbę do prezydenta p. Michalskiego, aby tam osobiście zajrzał i zarządził złemu.

Z ul. Sadowniczej znów piszą nam, że pod l. 51 budują tam dom piętrowy, rozkopy zanieczyszczają chodnik tak, że przejść tamtędy nie można. Jest to tem bardziej gorszące, że budową interesuje się jeden z radnych miejskich.

— **Posada leśniczego miejskiego** z płacą 1000 k. rocznie, wolnem mieszkaniem i prawem do 4 dodatków pięcioletnich jest do objęcia przy magistracie miasta Drohobycza. Podania do 15. listopada br.

— **Tknięty apopleksją.** Nieznanego na razie nazwiska, prawdopodobnie robotnik starszy wiekiem, dostał onegdaj przedpoł. na pl. Bernardyńskim ataku apoplektycznego. Wezwane przez policjanta pogotowie ratunkowe odwiozło chorego do szpitala.

— **Skarga na stręczyciela.** Znowu onegdaj oskarżono stręczyciela sług Seniowa, mającego biuro przy ul. Ormiańskiej. Mianowicie Marja Kizima, prywatna nauczycielka doniosła policji, że dała mu 3 k. jako zadatek za otrzymanie posady. Seniów zwodzi teraz i ani posady ani pieniędzy nie chce oddać.

— **Oszustwo z maszyną.** Agent firmy „The Singer Co“ p. Wal. Łącki sprzedał w ubiegłym miesiącu Wojciechowi Płocicy, czeladn. krawieckiemu, maszynę do szycia za 250 kor. na spłaty. Na rachunek dał Płocica 20 kor. W krótkim czasie sprzedał Płocica tę maszynę za 54 kor. handlarzowi Samuelowi Bernfeldowi, a sam znikł ze Lwowa.

— **Drobne wiadomości.** Czarny drewniany kuferek, zawierający kilkanaście różnych drobiazgów, znalazł kapral 95 pp. na wzgórzu Wiśniowskiego. — Pugilares z kwotą 10 kor. znalazł na pl. Marjackim p. Sośnicki, zajęty w „Spółce stolarzy lwowskich“ przy pl. Bernardyńskim. — W drodze z dworca kolej. do fabryki p. Lewińskiego przy ul. Krzyżowej zgubiono z wozu skrzynkę, zawierającą chemikalja. — Służąca Olena Kutulska, wydmuchując wczoraj popoł. że lazko na II. piętrze w domu przy pl. Smolki l. 1 a), zrobiła szkodę p. Izraelowi Nagelowi, który na ganku l. piętra wywiesił swoje futro. Zarzący węgiel padł na futro i uszkodził je. Z tego powodu liczy p. Nagel szkodę 100 kor. i utrzymuje, że służąca uczyniła mu pakość, ona zaś twierdzi, że stało się to przypadkiem i podała na policji, że p. Nagiel obił ją za to patykiem. — Aresztowano Józefa Neuwera i Marcelę Romanową, którzy przyszli do sklepu Grosnasa przy

ul. Kaźmierzowskiej pod pozorem kupna bucików, a skradli parę kaloszków.

— Ze Stowarzyszeń.

Z Towarzystwa prawniczego lwow. D. 20. bm. (w piątek) odbędzie się w lokalu Towarzystwa (ul. Kościuszki 18), o godz. 7 wieczór odczyt prof. dra Gustawa Roszkowskiego „O kongresie pokoju w Lucernie 19. września br.“.

Koło im. B. Goldmana T. S. L. otwiera 24. bm. bezpłatny kurs języka polskiego oraz pisania, czytania i rachunków. Zgłaszać się można codziennie od godz. 7—9 wieczorem w czytelni przy ul. Słonecznej l. 21. Książki i przybory szkolne otrzymają uczestnicy bezpłatnie. Zarząd koła uprasza o zwracanie uwagi analfabetom na ten kurs.

Kasyno urzędnicze urządza wieczorek z tańcami w sobotę 21. bm. o g. 8 wiecz.

„Z Eleuterji“: W poniedziałek 23. bm., odbędzie się o godz. 7 wiecz. w lokalu „Eleuterji“ (ul. Ossolińskich 10 l. p.) pogadanka na temat: „Propaganda antyalcoholizmu wśród włościan“. Zagai ak. Szuszkiewicz, uczestnik międzynarodowego kongresu przeciwalkoh. w Budapeszcie.

Walne zgromadzenie członków lwowskiego oddziału Tow. pedagogicznego odbędzie się w niedzielę 22. bm. o g. 11 przedpoł. w auli Szkoły wydziałowej żeńskiej im. król. Jadwigi przy ul. Akademickiej ll. p. Na porządku dziennym dwa referaty: 1) O sposobie użycia funduszy sierocińskich pod zarządem Wydziału kraj. zostających i 2) sprawa popierania sadownictwa w okręgu lwowskim.

Z Krakowa.

§ **Wiadomości krakowskie.** Do prezydenta miasta przybyła wczoraj deputacja podmiejskiej gminy Czarna Wieś z prośbą o jak najrychlejsze przyłączenie tej gminy do Krakowa.

Wczoraj w południe odbywała się konferencja starszynny cechu rzeźników z prezydentem miasta w sprawie zapowiedzianej przez rzeźników krakowskich przeniesienia się z zakupnem bydła na Podgórską targowicę i korzystania z tamtejszej rzeźni.

Do kierownika krak. rzeźni Pałęgo, jednego z głównych inicjatorów jatek miejskich, strzelano wczoraj wieczorem, gdy wracał z miasta do rzeźni. Strzał nie trafił go.

Na prowincji.

≈ **Z Kosowa** donoszą: Onegdaj w nocy włamał się niewyśledzony dotąd sprawca do budynku tułtejszego sądu powiatowego. Przeszukał kilka biurk nie znalazłszy jednak w nich nic wartościowego, opuścił niespostrzeżenie gmach sądowy.

≈ **Konkurs** rozpisal wydział rady powiat. w Żywcu na posadę lekarza okręg. z siedzibą w Jeleśni. Lekarz pobierać będzie płacę z funduszy powiat. wynoszącą rocznie 1200 kor., oraz ryczałt na kosztą podróży 600 k. rocznie. Podania wnosić należy do 1. grudnia br.

≈ **Z poczty.** D. 15. bm. zaprowadzono w urzędzie pocztowym i telegraficznym w Szczakowej całodzienną służbę telegraficzną.

≈ **Nowy posterunek żandarmerji** utworzony został w Suchodole (powiatu dolińskiego), przeniesione zaś zostały następujące posterunki żandarmerji: z Paczałowic (powiatu chrzanowskiego) do Czerny (w tym samym powiecie); z Płoków (powiatu chrzanowskiego) do Myślachowic (w tym samym powiecie); oraz z Proszowic (powiatu zbarskiego) do Pieńkowiec (w tym samym powiecie).

Z dzielnic zakordonowych.

~ **Z Warszawy.** Czytamy w „Gazecie Polskiej“. „Staraniem grona osób z pośród inteligencji żydowskiej powstało w Warszawie biuro specjalne, trudniące się przygotowaniami do wyborów do dumy. Ponieważ wśród ludności żydowskiej jest wiele osób, posiadających prawo wyborcze w różnych cyrkułach, biuro więc stara się przeprowadzić taką ich repartycję, ażeby wyłączyć tych prawyborców z cyrkułów, w których żydzi i tak mają zapewnioną bezwzględna większość i zabiegać o przypisanie ich w tych cyrkułach, gdzie pozyskanie większości jest możliwe. Po za tem wiadomo, że znaczna część domów żydowskich w Warszawie jest w posiadaniu wspólnem kilku właścicieli, chodzi więc o sprawdzenie czy każdy z nich będzie mógł korzystać z cenzusu wyborczego. Wiele też jest nieruchomości, w których jako właścicielki hipotecznie figurują kobiety, trzeba więc sprawdzić o ile są w możności

Zadajcie wszędzie czernidła na buty Kilińskiego.

przełać swe prawa wyborcze na kogoś z najbliższej rodziny. Wogóle ludność żydowska Warszawy zabiega bardzo energicznie o wytworzenie sobie najdogodniejszego stanowiska przy przyszłych wyborach. Ponieważ są takie osoby, które posiadają cenzus wyborczy zarówno w Warszawie jako też w innych okręgach wyborczych, biuro więc zwróciło się do nich z propozycją, ażeby zrzekły się udziału w wyborach w innych okręgach, wzięły zaś udział w wyborach warszawskich, z uwagi na to, że w innych okręgach, żydzi w żadnym razie nie mają szans orzeczowania swych kandydatów, za to w Warszawie, przy działaniu solidarnym, jest nadzieja przeprowadzenia conajmniej jednego posła żyda.

Grono adwokatów przysięgłych w Warszawie i na prowincji postanowiło otworzyć osobne wydziały do porad w kwestji wyborów do Sejmu. Komisje takie będą się zajmowały również redagowaniem wszelkich podań i skarg, związanych z procedurą wyborczą.

Strajkujący robotnicy cukrowniczy w guberniach warszawskiej, siedleckiej i radomskiej żądają 30 proc. podwyższenia płacy. Onegdaj odbyło się w Warszawie zgromadzenie fabrykantów cukru. Postanowiono rozdzielić straty, wynikłe ze strajku, w równej mierze na każdą fabrykę, oraz postanowiono rozpocząć rokowania z robotnikami.

~ **O demonstracjach w Kijowie** donoszą stamtąd 13 bm.: Pogrzeb znanego liberała adwokata Kupernika stał się powodem demonstracji. Przed mieszkaniem zmarłego w pobliżu teatru zebrało się 14 bm. w południe o g. 1. kilkanaście tysięcy osób. Przyjaciele zmarłego i studenci nieśli trumnę. Gdy pochód zwrócił się w stronę gmachu sądowego, pomimo obecności popów — zaczęto śpiewać pieśni rewolucyjne. Dopiero o g. 4. popołudniu pochód przybył na cmentarz — przed bramą cmentarną znajdował się oddział policji, kozacy i kompania piechoty. Cały pochód dostał się na cmentarz, a policja została przy bramie. Po pogrzebie śpiewano marsyljanekę. Policmajster wezwał do zaprzestania śpiewu, a gdy go nie usłuchano, nakazał policji wstrzymanie dalszego pochodu. Z tłumu strzelano do policji — na co policja i wojsko odpowiedziało strzałami. Powstała panika. Tłum korzystając ze zmroku po części się ukrył a kule trafiały w bramę cmentarną. Zabito młodą żydówkę i pokaleczono wiele osób. Następnego dnia zebrało się w uniwersytecie przeszło 1.000 osób, studenci i robotnicy na wiec. Rektor wezwał nie studentów do opuszczenia gmachu. Nie usłuchano go jednak. Zebrani ustąpili dopiero po pojawieniu się wojska. Z sal wykładowych demonstranci udali się do teatru anatomicznego, gdzie się znajdował trup zamordowanej dnia poprzedniego żydówki. Wzniesiono tam okrzyki przeciw rządowi. Następnie zebrani próbowali urządzić wiec w teatrze towarz. oświaty ludowej. Gdy i stamtąd wyparci zostali przez wojsko i policję, wrócili do uniwersytetu i tam w auli odbył się wiec. Tłum demonstrantów urósł do kilku tysięcy. Składał się on z najróżnorodniejszych żywołów: głównie z robotników i uczącej się młodzieży wyższych i średnich zakładów naukowych. W auli wypowiedziano mnóstwo mów. Mówią o wielu ranionych, w starciu tłumu z wojskiem i policją. Krążą pogłoski o zamknięciu uniwersytetu i ogłoszeniu w Kijowie stanu wojennego. W tych dniach ma się odbyć wiec w gmachu politechniki.

× **Jeszcze o pogrzebie ks. Trubeckiego.** Z Petersburga donoszą w drodze urzędowej:

„Orszak otaczał łańcuch studentów, utrzymujących porządek. Za orszakiem postępował oddzielnie wielki tłum młodzieży szkolnej i robotników. Na prosku Suworowskim w tłumie tym zaczęto śpiewać Marsyljanekę, a przytem osoba nieznana zadała nożem lekką ranę oficerowi żandarmów, będącemu na służbie. Przerwane, na żądanie policji i na nalegania studentów, uczestniczących w orszaku, śpiewanie wznowiono na rogu Newskiego Prospektu i na placu Znamieńskim. Kiedy orszak żałobny ze zwłokami ks. Tru-

beckiego wszedł na dworzec kolejowy, z pośród tłumu, pozostałego na placu Znamieńskim, rozległy się gwizdania i okrzyki, przyczem nieznana osoba wystrzeliła z rewolweru, nie wyrządzając nikomu nic złego. Po odjechaniu pociągu ze zwłokami ks. Trubeckiego, powracający tłum z dworca kolejowego, w przybliżeniu około 2.000 osób, wśród śpiewu Marsyljanek skierował się na Newski Prospekt. Na rogu placu Znamieńskiego część tłumu rozproszyła policja, przyczem jednemu policjantowi zadano nożem lekką ranę w nogę; druga zaś część w dalszym ciągu urządziła pochód demonstracyjny na Newski Prospekt, śpiewając i niosąc czerwone sztandary. Rozprószyły tłum wezwane oddziały policji, żandarmów i jazdy. W czasie rozpraszania tłumu przy soborze Kazańskim na policję i konnych żandarmów rzucono kamienie, kije itd. Przy moście Policyjnym jeden z oficerów żandarmierji został zraniony w głowę kamieniem, rzuconym z pośród tłumu. Prócz tego ponieśli szwank od kamieni i kijów 7 szeregowców tego samego dywizjonu. Z Newskiego Prospektu demonstranci, idąc grupami, chodnikami, skierowali się przez most Pałacowy do uniwersytetu, przy którym zgromadził się tłum różnolity, który śpiewał pieśni rewolucyjne i żądał wpuszczenia do gmachu uniwersytetu. Tu pojawiły się czerwone sztandary i okrzyki pod adresem zbliżającego się oddziału policji, przyczem na policjantów konnych rzucono kamienie. Dwóch policjantów odniosło ciężkie rany głowy. Oddziały policjantów konnych, którzy byli zmuszeni dobrać szabel, tłum przy uniwersytecie w części rozproszył; druga część weszła do audytorjum. Z Moskwy donoszą, że projektowanym jest postawienie pomnika ks. Trubeckiemu.

× **Z Ickan** donoszą, że przyaresztowano tam zbiegłego ze Lwowa defraudanta Mechia Rejscha.

× **Ludność Nowego Jorku** przekroczyła przed kilku tygodniami liczbę czterech milionów, stawiając miasto amerykańskie na drugim miejscu pomiędzy miastami kuli ziemskiej.

× **O kongresie pokoju.** Wiedeński „Vaterland“, w numerach z piątku i soboty, zawiera artykuły prof. Roszkowskiego „O uchwałach kongresu pokoju“, który we wrześniu r. b. obradował w Lucernie.

× **Przeciw koncesjom aptekarskim** występują obecnie w Rosji ziemstwa tamtejsze, które na zgromadzeniach wyrażają opinię, że pożądanem jest otwieranie aptek na skutek zawiadomienia o tem władzy, a nie na zasadzie koncesji. Wówczas ustanie narzeczony monopol aptekarski i potanieją lekarstwa.

× **Kuropatkin bankrutem.** „Pskowskija Gubernskija Wied.“ donoszą, że posiadłość ziemska Kuropatkina, położona w powiecie chełmskim, wystawioną została na licytację za zaległości podatkowe. Kuropatkin, jako naczelny wódz armji mandżurskiej, dostawał podobno 160.000 rubli pensji. Widocznie dąży do tego, aby mu odpisano podatek w nagrodę za zbawienie ojczyzny.

× **Niewypłacalność.** Wiedeński związek wierzycieli ogłasza niewypłacalność Feiweila Pinkasa w Krakowie, Abr. Ellenboga w Suczawie i braci Sitzerów w Czerniowcach.

× **Ołbrzymia defraudacja.** W Kromieryżu odbyło się w tych dniach z ramienia morawskiego Wydziału krajowego skontrum kasy miejskiej, które wykazało w niej brak 391.933 kor. Defraudacje popełniano od szeregu lat.

Osobiste.

* **Kapitan sztabu generalnego, Stanisław hr. Szeptycki**, który jako austro-węg. *attaché* wojskowy bawił przy armji rosyjskiej w Mandzurji, przybył onegdaj do Moskwy i udaje się do Petersburga, gdzie będzie na posłuchaniu u cara. Z Petersburga pojedzie kapitan Szeptycki do Wiednia, aby złożyć cesarzowi ustne sprawozdanie.

* **Mianowania.** Lwowski wyższy sąd krajowy zamianował auskultantami sądowymi: praktykanta konc. kraj. dyrekcji skarbu we Lwowie Jar. Sawczaka, tudzież praktykantów sąd.: Bern. Frenkla, Ant. Sokołowskiego, Sew. Lewickiego, Franc. Cieckiewicza, Sew. Bodnara, Eug. Wierzbiańskiego, Andr. Nizankowskiego, Adama Kubiszta i Eug. Baczyńskiego.

Rada szkolna kraj. zamianowała dr. Ant. Borysa zastępcą nauczyciela gimn. Franciszka Józefa w Tarnopolu.

Rada szkolna kraj. zamianowała w szkołach ludowych: Kaz. Hrabina w Nadwórnie, Kal. Lewandowskiego w Brzeżanach, D. Chomiaka kier. w Brzozowie, ks.

A. Typrowicza naucz. rel. rzym. kat. w Dukli, M. Mototównę w Borszczowie, H. Fijałkównę i H. Raffayównę w Białej, A. Łanowego kier. w Kniażem, J. Kostyszyna kier. w Sarańczukach, E. Jarosiewiczównę w Cmolosie, Nauczycielami i nauczycielkami szkół 1-klasowych: Em. Korabiowskiego w Kotowie, R. Kurzbauera w Glinnej, St. Waligórskiego w Międzybrodziu lipnickim, Ant. Pępiaka w Lubszy, J. Wierońskiego w Borszczynie, Stan. Polka w Korabnikach, Herm. Lauterbachównę w Zielonej.

Rada szkolna kraj. przeniosła A. Sałęgę w Tróbkach do Kunic, J. Kwiatkowską w Bartkowie do Dembowa, M. Czurę w Rożniatowie do Rudolowic, St. Duminównę w Schodnicy do Letni.

* **Przeniesienia.** Rada szkolna kraj. przeniosła ks. Baz. Łycynę, zastępcę katechety w szkole realnej w Jarosławiu do gimn. Franciszka Józefa we Lwowie.

Rada szkolna kraj. przeniosła w stan spoczynku: M. Stasiakównę w Bochni, M. Kucównę w Bochni, G. Rogowskiego w Słobódce, P. Kostyszyna w Baliczach podróżnych.

* **Odnaczenia.** Prezydium namiestnictwa przyznało Marc. Frankiewiczowi, emer. nauczycielowi kier. w Cewkowie w okręgu cieszanowskim, za 40 letnią wierną służbę medal honorowy.

* **Z politechniki.** Roman Barwiński, rodem z Tarnopola, złożył drugi egzamin państwowy na wydziale budowy maszyn lwowskiej politechniki.

* **Zmarli.** W Brodach Emil Wnorowski, em. kasjer pocztowy.

W Czerniowcach w 63 r. życia znany kupiec Ignacy Schnirch, komendant ochotn. straży ogniowej i dyrektor buk. kasy oszczędności, b. radny i honorowy obywatel m. Czerniowiec.

Kolonja polska w Czerniowcach, straciła gorliwego swego członka Erazma Horszowskiego, kasjera reprezentacji „Fiorjanki“, który zmarł w 70 r. życia.

(Doniesienia prywatne).

Szermierka. Z dnem 15. października rozpoczęły się w szkole A. Marie ćwiczenia (assaults) na które się zaprasza panów, robiących broń. Pożądane są rekwizyty własne. Bliższych szczegółów dowiedzieć się można w sali szermierki, Pańska 17, I. p.

Ledwo dwa miesiące dzieli nas od dnia ciągnięcia galicyjskich losów Czerwonego Krzyża. Losy te po 1 koronie mają doskonały plan gry (trzy główne wygrane na żądanie w gotówce kor. 27 tysięcy) razem 5.000 wygranych wartości 70 tysięcy koron. Dochód na budowę nowego szpitala we Lwowie. Ciągnięcie 21. grudnia we Lwowie. Jedenaście losów tylko 10 koron. Losy są wszędzie do nabycia. Gdzie ich niema, uprasza się zwrócić do domu bankowego **Schütz i Chajes we Lwowie.**

Podarek prezydenta Roosevelta dla cesarzowej japońskiej. Fabryka maszyn do szycia Singera K. w Nowym Jorku wykonała zamówienie, które zasługuje na wzmiankę. Odnosne polecenie bowiem otrzymała fabryka od prezydenta Roosevelta, maszyna zaś przeznaczoną jest jako podarek dla cesarzowej japońskiej. Impuls do zamówienia tego dał pobyt panny Roosevelt na dworze japońskim, podczas bowiem jednej z rozmów cesarzowej z córką prezydenta — wyraziła cesarzowa życzenie posiadania amerykańskiej maszyny do szycia. Zyczeniu temu prezydent — odwiedzając się do gościnne przyjęcie, jakiego córka tegoż doznała na dworze japońskim, zadość uczynił — zamawiając w pomienionej fabryce maszynę złotem platerowaną. Fabryka Singera K., której filja znajduje się u nas przy ul. Sykstuskiej 1. 6, posiada w Nowym Jorku 82 śladów.

Literatura i sztuka.

Czarna lista. Znany i niestrudzony badacz szczegółów przeszłości, historyk poczt galicyjskich i biograf Henryka Szmitta, p. Józef Białynia Chołodecki, wydał obecnie broszurę pt. „Lista osób pochodzenia szlacheckiego, zasądzonych w Galicji za udział w tajnych stowarzyszeniach i pracach rewolucyjnych w latach 1833 — 1848“.

Lista ta, zacierpnięta z drukowanych wykazów urzędowych ogłaszających publicznie jako skutek wyroku sądowego także utratę szlachectwa, wymienia tylko osoby pochodzenia szlacheckiego a włąc o całości represji rządu austriackiego w czasach przedkonstytucyjnych nie daje wyobrażenia. Mimo to jest bardzo ciekawym przyczynkiem do galicyjskich ruchów rewolucyjnych, a obejmuje 90 osób, z czego 14 skazanych na karę śmierci, a reszta na więzienie od lat 20 do 3 miesięcy. Obecnie, gdy podobne stosunki panują w zaborze rosyjskim, lista ta jest stwierdzeniem jednokierunkowej drogi, którą naród nasz szedł do swobód konstytucyjnych.

KANTOR NAFTOWY Fibicha i Stawiarskiego z Chorkówki

we Lwowie, pasaż Hausmana 7.

Poleca najprzedniejsze gatunki nafty z własnej rowej fabryki w Krośnie, zaopatrzonej w najnowsze urządzenia, tak w beczkach, jako też i w blaszankach pięciolitrowych z bezpłatną dostawą do domu. (379)

Zbiorowa wystawa prac Harasimowicza „Pieniny“ potrwa tylko jeszcze czas krótki z powodu zbliżającego się terminu otwarcia wystawy jesiennej.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“.

Wiedeń 19. października. Bank austro-węgierski podwyższa od jutra stopę procentową o jeden procent.

Lipsk 19. października. Sasko-turyński związek przedział uchwalił wszystkimi głosami 28. bm. zamknąć wszystkie zakłady, wskutek czego 50 000 robotników zostanie bez pracy.

Berlin 19. października. Zarząd „Straży“ ponańskie, stowarzyszenie w celu obrony interesów polskich przeciw Niemczyźnie, rozpoczął organizację działalności swej także w Berlinie. Miasto to i okolice podzielono na 6 okręgów wyborczych i założono komisariat w Berlinie. Nadto utworzono dla turystów polskich dwa biura informacyjne.

Paryż 19. października. Prez. Rouvier wydał wczoraj na cześć bawiącego tu ks. Ferdynanda bułgarskiego bankiet, podczas którego obaj wygłosili toasty, zapewniające o wzajemnej sympatii do siebie Francji i Bułgarii.

Stanowisko Gautscha zachwiane.

Wiedeń 19. października. Wczoraj krążyły tu na giełdzie pogłoski, że stanowisko prezydenta gabinetu barona Gautscha ma być poważnie zachwiane. Dzisiejsze wiedeńskie pisma wieczorne nie zamieściły tej pogłoski.

Sejmy krajowe.

Grac 19. października. Na sejmie styryjskim Resel i Schachert postawili wniosek o powszechne głosowanie.

Berno mor. 19. października. Wczorajsze posiedzenie Sejmu było bardzo burzliwe. Dyskutowano nad ostatnimi zajściami w Bernie.

Wybór dra Adlera.

Liberzec (Reichenberg) 19. października. Przy wyborze uzupełniającym posła do Rady państwa z kurji powszechnej, wybrano większością 4000 głosów przywódcę partii socjalno-demokratycznej w Wiedniu dra Wiktora Adlera przeciw niemieckiemu narodowcowi Predigerowi. Mandat ten opróżniony był po socjaliście p. Hannichu, który z powodu słabości mandat złożył.

Przesilenie węgierskie.

Wiedeń 19. października. Zarówno w Wiedniu, jak w Budapeszcie, reskrypt cesarski z powodu zamianowania Fejervarego uważają za nadzwyczaj ważną enuncjację polityczną. „N. Fr. Presse“ dochodzi do wniosku, że jeżeli zapatrywania korony nie zostaną na Węgrzech przeprowadzone, może powstać przesilenie, które obejmie wszystkie instytucje monarchji, nie wyjmując najwyższych.

Budapeszt 19. października. Pest. Lloyd omawiając odręczne pismo monarchy do bar. Fejervarego powiada, że cokolwiek bar. Fejervary przyniesie, wszystko to większość odrzuci, dlatego jedynie, że od niego pochodzi. Parlamentarne przeto szanse bar. Fejervarego równają się zeru. Konstytucyjne rozwiązanie przesilenia może więc nastąpić tylko przez apel do narodu.

Budapeszt 19. października. Dziennik urzędowy ogłasza dziś pismo odręczne do bar. Fejervarego i do dotychczasowych ministrów, których wszystkich, z wyjątkiem ministra rolnictwa Györgyego, cesarz zatwierdza na dotychczasowych stanowiskach. W miejsce Györgyego zamianowany ministrem rolnictwa były wiceprezydent Sejmu bar. Feilitzsch.

Budapeszt 19. października. Omawiając pismo odręczne monarchy do bar. Fejervarego, pisze „Pester Lloyd“, że pismo to podziela wytrzeźwiająco na ludność i osłabi powagę koalicji. Przez podniesienie konstytucyjnie poręczonej samodzielności Węgier daje ono rękojmię utrzymania harmonii między narodem a Koroną. Podobnie pisze „Az Ujsag“.

„N. Pester Journal“ widzi w piśmie odręcznym zamiar przewleczenia przesilenia i powiada, że przy ewentualnych nowych wyborach gabinet Fejervarego poniesie także samą klęskę, jak w swoim czasie gabinet hr. Tiszy.

Oszukaństwa amerykańskich towarzystw asekuracyjnych.

Nowy Jork 19. października. Na wczorajszym posiedzeniu komisji śledczej dla towarzystw asekura-

cyjnych oświadczył po ostrej wymianie słów prezydent tow. „Mutual“ Mac Curdy, że nie ma on udziału w dochodach swego syna i zięcia; nieprawdą jest, jakoby siedział na fotelu wartości 2.000 dolarów i miał w swej kancelarii dywan wartości 12 000 dol.

Zastępca rządu domagał się, ażeby przesłuchano byłego kontrolora Tow. „Equitable“ Jordana w sprawie przyznanej mu tajemniczej pożyczki w wysokości 685.000 dolarów.

Następnie przesłuchano syna byłego kontrolora Franka Jordana jako świadka. Zeznał on, że nie zna pobytu swego ojca od dnia 4. września i nie wie wogóle, czy on jeszcze żyje.

Cholera.

Berlin 19. października. Wczoraj stwierdzono nowy wypadek cholery w miejscowości Greussenburg.

Socjalista gubernatorem.

Paryż 19. października. Najbliższa rada gabinetowa uchwaliła mianowanie socjalistycznego deput. i burmistrza Lyonu Auganiera gubernatorem na Madagaskarze.

Król Norwegii.

Berlin 19. października. Z Kopenhagi donoszą: W politycznych kołach uważają wybór ks. Karola duńskiego na króla Norwegii za pewny. Czynią już przygotowania do wyjazdu ks. Karola.

Uwięzienie anarchisty.

Madryt 19. października. Uwięziono tu anarchystę Murellego, którego podejrzewają o współudział w zamachu, który anarchiści wykonać zamierzają na króla hiszpańskiego i prezydenta francuskiej Rzeczypospolitej Loubeta podczas jego wizyty w Madrycie. Opowiadają że dynamity sprowadzono z Barcelony w skrzyni z kwiatami.

Ks. Trubecki otruty.

Wiedeń 19. października. Z Petersburga donoszą, iż krążą tam pogłoski, iż zmarły rektor uniwersytetu w Moskwie ks. Trubecki został otruty.

Z ziem polskich.

Kraków 19. października. „Reforma“ donosi z Warszawy, że deputacja 37 akademików wzięła gronu profesorów uniwersytetu warszawskiego memoriał, żądający spolszczenia wyższych zakładów naukowych w Warszawie. Memoriał w razie niespełnienia tego żądania grozi powszechnym bojkotem szkół owych. Młodzież żąda również w swoim memoriale zniesienia stanu wyjątkowego.

Kraków 19. października. „Czas“ donosi z Warszawy: Sąd wojenny zawałony jest obecnie sprawami oficerów i szeregowców, obwinionych o rozszerzanie proklamacji przeciw obecnemu ustrojowi państwowemu. Najwięcej oskarżonych dostarczył pułk pułtuski stojący w Puławach, gdzie się znajduje instytut rolniczo-leśny. Wśród oskarżonych nie ma ani jednego żyda, ale prócz Rosjan, Estończyków i inni żołnierze z prowincji nadbałtyckich. Sąd wojenny wydaje w tych sprawach wyroki bardzo surowe, skazując oskarżonych na zesłanie do Syberji i pozbawienie praw wszelkich. Równocześnie sąd wojenny ma do rozpatrzenia 5 spraw o zamachy na policjantów i żołnierzy.

Warszawa 19. października. Na posiedzeniu członków rady Tow. rolniczego gub. warszawskie postanowiono opracować projekt szkoły rolniczej do czego wybrano osobną komisję, a po opracowaniu projektu zaprosić przedstawicieli wszystkich towarzystw rolniczych w Królestwie Polskiem na narady nad tym projektem.

Warszawa 19. października. Pet. Ag. tel. donosi, skutkiem ogłoszonego przez prof. Wulfa w „Synie Ojczyzny“ artykułu o uniwersytecie warszawskim część profesorów tego uniwersytetu wyraziła naganę autorowi, reszta zaś, uznając konieczność reform, oświadczyła, że z nim sympatyzuje.

Poznań 19. października. „Dziennik ponański“ donosi: Poseł Wiktor Kulerski onegdaj w dniu swoich imienin opuścił więzienie moabickie w Berlinie, w którym przesiedział miesiąc za rżekome podburzanie do gwałtów.

Z caratu.

Kraków 19. października. „Czas“ donosi z Warszawy, że wedle wiarygodnych wiadomości z Petersburga położenie tam jest bardzo groźne. Lada chwila należy się obawiać wybuchu niepokoju. Ruch rewolucyjny ogarnia coraz to szersze warstwy ludności i nie tylko zwraca się przeciw obecnemu ustrojowi państwowemu ale wprost

zmierza ku zupełnej anarchji(?) Między innymi rewolucjoniści zamierzają nie dopuścić do wyborów do Dumy państwowej.

Petersburg 19. października. Na rozkaz prefekta policji dali kozacy wczoraj na drodze (Schlüsselburskiej kilka salw, ponieważ robotnicy rzucali kamieniami i strzelali z rewolwerów.

Ogień kozaków nikogo nie zranił. Natomiast 2 oficerowie i 2 kozacy zostali ciężko ranni a dwaj policjanci lekko. Wieczór i w nocy patroly utrzymywały porządek.

Berlin 19. października. „Russische Co-resp.“ donosi z Moskwy, że towarzystwo rosyjskich adwokatów uchwaliło rezolucję do ministerstwa z wezwaniem, by kara śmierci została zupełnie zniesiona. W uzasadnieniu podnoszą adwokaci, że kara śmierci w Rosji jest wyłącznym aktem samowoli władz administracyjnych i sprzeciwia się zarówno wszelkim uczuciom humanitarnym, jak i zasadom sprawiedliwości.

Ryga 19. października. Wczoraj wieczorem dokonano na ulicy zamachu na dyrektora rosyjsko bałtyckiej fabryki wagonów, Kryspiego. Dano do niego trzy strzały, które go ciężko zraniły. Fabryka, której był dyrektorem, jest największą w Rydze.

Berlin 19. października. Z Petersburga donoszą: W komisji hr. Solńskiego toczą się obrady o sprawach prasowych. Wczoraj przemawiał Witte, który oświadczył się przeciw samowoli administracyjnej. Rząd — mówił Witte — musi jasno sobie zdawać sprawę z tego, czego chce: represyj, czy prawdy i wolności? Witte oświadczył się za ostatniem i żądał, aby Dumie przedłożyć projekt ustawy o wolności prasy, bez pomocy której żaden rząd nie potrafi walczyć z rewolucją.

Moskwa 19. października. Zecerzy dziełowi pozwolili zecerom dziennikowym we wtorek przystąpić do pracy, jeżeli nie uda się powstrzymać wyjścia największych trzech pism. Największa drukarnia Sytina zgodziła się zaprowadzić dziesięcogodzinny dzień pracy, powiększyć wynagrodzenie o 11%, znieść rewizję osobistą, utrzymywać wynagrodzenie w czasie choroby za pierwszy tydzień w całości, a przez dwa miesiące w normie połowicznej.

Petersburg 19. października. W auli i kilku salach wykładowych tut. uniwersytetu odbyło się wczoraj zgromadzenie, w którym wzięło udział 10.000 osób, mianowicie studenci, robotnicy i inni. Uchwalono rezolucję, która zaleca oszczędzanie sił i zachowanie ich dla walki rozstrzygającej, unikanie otwartych konfliktów i urządzenie strajku tylko w razie widoków pokojowego załatwienia, na dowód solidarności.

Petersburg 19. października. Dziś odbyć się miało przesiedlenie dworu z Peterhofu do Carskiego Sioła. Nastąpić to jednak nie mogło, gdyż car przeziębził się i nie wolno mu przez kilka dni wychodzić z pokoju.

Magdeburg 19. października. „Magdeb. Zig.“ donosi z Petersburga, że ustąpienie Pobiedonoscewa zostało ostatecznie postanowione. Pobiedonoscew ma ustąpić już z końcem bm.

Podziękowanie

Pograżona w ciężkim smutku po stracie najukochańszego męża i ajlepszego ojca składa na tej drodze wszystkim jako też każdemu z osobna za okazane jej współczucie i wzięcie udziału w oddaniu ostatniej posługi s. p. Edwardowi swe najserdeczniejsze podziękowanie.

Rodzina Kolmerów.

Wszelkie monety zagraniczne

kupują i sprzedają najkorzystniej

Sokal i Lilien

Dom bankowy i kantor wymiary.

Zlecenia z prowincji załatwiamy odwrotną pocztą bez doliczenia osobnej prowizji.

Ogólnie znanej
najlepszej
jakości

Dachówki Dwufelcowe

dostarcza najszybciej i najtaniej
Henryk Eber, Lwów.

Parowa Fabryka
czekolady, cukrów desero-
wych, herbatników i prze-
tworów owocowych

Dr. Jan Rucker i Spółka

LWÓW

Fabryka: ul. ca Zamarstynowska 21.

SKŁADY GŁÓWNE:
ulica Karola Ludwika 1. 3. — —
— — — plac Goluchowskich 1. 9

poleca swoje wyroby wyłącznie
krajowe, a to:

CZEKOLADY w najlepszych gatunkach: po-
madkowe, śmietankowe do jedzenia i gotowa-
nia. — **Herbatniki warszawskie** w kilku-
dziesiąciu gatunkach, torciki, nugaty, grylarzy,
makaroniki, pierniki etc. **Cukry deserowe**
wszelkiego rodzaju, Cukierniki nadziewane, atła-
sówki, Roks Drops angielskie. — **Przetwory**
owoowe: kompoty, konfitury, marmelady,
syropy i owoce kandyzowane.

SPECJALNOŚCI Fabryki: Tatra-Milk
czekolada, pomadki we wszystkich gatunkach:
likierowe, masowe, marmeladowe, czekoladowe
i galaretowe, karmelki wszelkiego rodzaju, „Ja-
pan Candy“, Napolitanki, Langues de chats
(kocie języczki). Największy wybór bombonie-
rek, koszyczków i kartonaży okolicznościowych
w różnych cenach. — Zlecenia z prowincji
wykonuje się odwrotnie!

Węgiel fabryczny

Lwowskie biuro handlowe
Z. Majewski
ulica Kościuszki 1. 4
poleca

Węgiel
z kopalni

Saturn

w Zagłębiu Dąbrowskiem
Królestwa Polskiego
kalori 6577.

**Cena niższa od węgla
górnosląskich!**

Zadajcie węgla polskiego „Saturn“!

Staro wyglądające twarze
nahierają wyglądu młodzieńczego i
świeżego, jeżeli się je pielęgnuje
sławnym, całkiem nieszkodliwym **Ba-
lassy** prawdziwie angielskim mle-
kiem ogórkowym. Niezrównany ten śro-
dek piękności usuwa po kilku dniach
z twarzy zmarszczki, fałdy, wypryski,
płagi i plamy wtrąbione, nadaje jej
czarującą świeżość, delikatną i piękną
cerę. Fiaszka 2 k., do tego prawdziwie
angielskie mleko ogórkowe 1 k., puder
1-20 k., krem ogórkowy 2 k. Do na-
bycia w każdej aptece. Wysyłka pocztą
przez C. BALASSY aptekę, Bu-
dapeszt — Erzsébetfalva. Strzedz się
nałeży przed naśladowcami bez-
wartościowymi. Skład główny: Zyg-
munt Rucker, Lwów. F. Breyer,
Przemysł na Bramie 1. 4. Schwarz M.,
apt., Przemysł. Reim i Spka Kraków.
(c)

Na jesień

Dla
naszych miłutkich
płaszczki, sukienki, guńki,
serdaki, kapuzy, pończoszki
kompletne
wyprawki dla niemowląt
bieżna dla dzieci
poleca
Magazyn i pracownia
kompletnej konfekcji dla dzieci
Karoliny Szydłowskiej
we Lwowie,
ul. Akademicka 1. 14.
Ceny niskie. — Towar doborowy.

Cukiernia Krakowska,
Lwów, ul. Fredry. poleca wy-
borne ciastka po 3 centy. 2209

**John'a maszyna do prania
pełną parą „Voll Dampf“**

jest w dziedzinie parowych maszyn do prania
obecnie wyrobem najdoskonalszym, we wszyst-
kich częściach najstaranniej opracowanym.
Maszyna ta jest niedoścignioną co się tyczy
uzyskania śnieżno-białej bielizny, i przy abso-
lutnym oszczędzaniu tejże. Uznane są jej za-
lety świetnymi świadectwami odbiorców i
przez to, że jest ona najbardziej podra-
bianą parową maszyną do prania, gdyż złego
naśladowcy nie biorą sobie za wzór. Kto przy-
wiązuje do tego wagi, ażeby otrzymać ory-
ginał, uważać powinien bardzo na jedynie
zaręczający prawdziwość znak towarowy
„VOLLDAMPF“.

Jeżeli kto nie prowadził jeszcze naszego fabry-
katu, żądać powinien dokładnej oferty dla
odsprzedawców z informacją co do sprzedaży.

J. A. John, A.-G., Wien IV/1, Frankenbergg. 8. 1/52.
Składy we Lwowie: Jan Schuman, Alojzy Hübner, Franc.
Chladek, Antoni Halski, Józef S. Löwenwirth.
W Galicji utrzymujemy składy prawie w każdym mieście. Interesentom
wymienimy na zapytanie nasze składy.
Największy interes jest do zrobienia na Boże Narodzenie, dźlą już należy
wszystko przygotować.

Do opału domowego bardzo dobry

OSTRZEŻENIE!

Wobec naśladownictw maszyn do szycia,
wyrabianych na sposób jednego z na-
szych najstarszych systemów, a oferowa-
nych przez firmy konkurencyjne, jako ma-
szyny SINGERA, lub też ulepszone SINGE-
RA, zwracamy uwagę, że wyroby te nie są
oryginalnymi SINGERA maszynami do szycia,
oraz że nie pochodzą z naszej fabryki.
Światowo znane oryginalne SINGE-
RA maszyny do szycia nabyć można li-
tylko w naszych składach; kto zatem na-
być chce dobrą maszynę do szycia, powi-
nien dokładnie poinformować się, czy takowa
pochodzi z naszej firmy, niemniej zadawa-
jącym się wymijającymi odpowiedziami.
Zwracamy także szczególną uwagę na ochronną
markę, naśladowaną często przez konkuren-
cję w ludzki sposób dla zhałamucenia kupującego.
SINGER Ko., Tow. Akcyjne maszyn do szycia
Lwów, ul. Sykstuska 1. 6.
Filje Stanisławów: ul. Smolki 1. Tarnopol: ul. 3. Maja. Prze-
myśl: Rynek 23. Stryj: ul. Sobieskiego 7/9. Kołomyja: Dom
Narodny. Czortków: Rynek. — Filje na Bukowinie: Czernio-
nec: ul. Pańska 16. Suczawa: ul. Franciszka Józefa.

Darmo i opłatnie wysyła próbki i cennik
wyrobów tkackich
na żądanie
MICHAŁ MIĘSOWICZ TKALNIA
w KORCZYNIE.

Środki antycholeteryjne

Ocet desinfekcyjny
do skrapiania sal i korytarzy.
Cena 50 h i 1 kor.

**Kadziłko antymiaz-
matyczne**
do skrapiania pokoi i peścieli.
Cena 50 h, 1 kor.

Trociczki desinfekcyjne
znakomite, cena 10 h.

Mydło karbolowe
do mycia rąk, cena 40 h.

Ocet sałnowy
do skrapiania pokoi i naciera-
nia cięła, cena 50 h. i 1 kor.

Kadziłko sosnowe
do rozpylania w pokojach ce-
lem utrzymania zdrowego, or-
rzeźwiającego powietrza lasów
szpilkowych, cena 1-20 h.

Rozpylacze, gabki i nacie-
raczki w wielkim wyborze
poleca
JAN IHNATOWICZ
Lwów, ulica Sykstuska 1. 25
i pl. Marjański 11.
Kraków, Sukiennice 1. 20.
Przemysł, ul. Mickiewicza 11.

Otrzymałem
świeży transport
HERBATY CHIŃSKIEJ

Znakomita w smaku i aromatyczna
herbata Congo zł. 1 40
" Souchong 2—
" Souchong zbiór maj. 3—
Kaysow 4—
Wysiewki z herbat 1 30
Wysiewki z najlepszych herbat 1 60
za pół kilograma.

HANDEL HERBATY I KAWY
Edmunda Riedla we Lwowie
ul. Teatralna 3, naprzeciw Katedry.

Wanny cynkowe od zł. 6-50,
wanienniki dziecięce i nasiady
od 3 zł. Specjalny wyrób wanienn.
**Wojciech Zajac, ul. Osso-
lińskich 14.** 10 5

Likiery sporządza sobie każdy
sam w sposób poje-
dynczy na zimno, oszczędzając
przytem 50 procent zapomocą esen-
cji „MONOPOL“. Główny skład
droguerji Menkesa, Lwów,
Kaźmierzowska. Cenniki i przepisy
darmo. 31

Świeży miód deserowy ku-
racyjny, napoje. 5 kg. 6 k.
60 gr. franco. Miód także w pla-
strach. **Forzeniewicz, em-
nauca lwanczany pl.** 1965

Stowarzyszenie prywatn.
nauczycielek, urzędniczek,
poleca, poszukuje nauczycielki z
muzyką, franc. niem. w miejscu
i na wyjazd bony, froeblianki,
niemki. Kościuszki 3, codziennie.
12—1. 2308